Soek jy 'n fantastiese tutor?

www.teachme2.com/matriek

Byeengebring deur

teachme2

Soek jy 'n fantastiese tutor? www.teachme2.com/matriek

basic education

Department:
Basic Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

NASIONALE SENIOR SERTIFIKAAT

GRAAD 12

REKENINGKUNDE V1

NOVEMBER 2021

NASIENRIGLYNE

PUNTE: 150

NASIENBEGINSELS:

Strafpunte vir vreemde items is slegs van toepassing indien ‘n kandidaat nie punte op ‘n ander plek in die vraag vir daardie item verloor het nie (geen vreemde-item-strafpunte vir misplaaste items nie). Geen dubbelpenalisering toegepas nie.

2. Strafpunte vir plasing of swak aanbieding (bv. Besonderhede) is slegs van toepassing indien die kandidaat punte vir die bedrae vir daardie item verdien het.
3. Tensy ander vermeld ken volpunte toe vir korrekte antwoord. Indien die antwoord foutief is, merk die bewerkings.
4. Indien ‘n vooraansuiweringsyfer as ‘n finale syfer getoon word, ken die bewerkingspunt toe vir daardie syfer (nie die metodepunt vir die antwoord nie). Let wel: As syfers aangedui in memo vir komponente of bewerkings, dra hierdie nie die metode punt van die finale antwoord ook nie.
5. Tensy anders getoon, moet die positiewe of negatiewe effek van enige syfer in ag geneem word om die punt toe te ken. Indien geen + of – teken of hakie voorsien is nie, aanvaar dat die syfer positief is.
6. Waar aangedui word, ken deelpunte toe om die kwaliteit van antwoorde van kandidate te differensieer.
7. As die kandidaat meer as die verwagte aantal antwoorde gee, kontroleer all antwoorde en gee die voordeel aan die leerder. Strawwe kan toegepas word vir vreemde inskrywings as kandidate volpunte verdien vir die vraag (maks. -2 per vraag)
8. Hierdie memorandum is nie vir verspreiding in die publiek nie' omdat sekere items dalk verkeerd gehanteer is. Aanpassings is gemaak a.g.v. sekere vrae
9. Waar strafpunte toegepas word, kan die punte vir daardie afdeling van die vraag nie as 'n negatiewe syfer getoon word nie. Waar metodepunte toegeken word vir bewerking, moet die nasiener die redelikheid van die bewerking ondersoek voor die punt toegeken word.
10. Waar metodepunte toegeken word vir bewerking, moet die nasiener die redelikheid van die bewerking ondersoek voor die punt toegeken word.
11. 'Bewerking' beteken kontroleer bewerking. 'Een deel korrek' beteken bewerking en een deel korrek. Let wel: kontroleer bewerking moet +, -, x, ÷, wees of per memo.
12. In bewerkings, moet nie punte toeken nie vir bewerking as teller en noemer omgeruil is – hierdie is ook van toepassing op verhoudings.
13. Met die toekenning van metodepunte, maak seker dat kandidate nie volpunte kry vir enige vir enige item wat foutief is nie, ten minste gedeeltelik. Dui aan met 'n ☒.
14. Wees bedag daarop dat party kandidate geldige alternatiewe buite die memorandum verskaf. Neem kennis dat een kommentaar meer as een aspek kan aanspreek
15. Kodes: f = vreemde item; p = plasing/aanbieding.

Hierdie nasienriglyne bestaan uit 10 bladsye.

Kopiereg voorbehou

Soek jy 'n fantastiese tutor? www.teachme2.com/matriek

VRAAG 1

1.1 **Bereken die waarde van die eindvoorraad van die formele pakke wat op 30 Junie 2021 uit die voorraadrekords gelaat is.**

BEWERKINGS	ANTWOORD
(230 – 24 240 – 206 / as beide eenheid totale optel tot 240 (206 x R2 850) + (34 x R2 600) ✓ ✓ ☑ ✓	R675 500☑ een deel korrek

5

1.2 **Bereken: Korrekte netto wins na belasting vir die jaar geëindig 30 Junie 2021 te bereken. Dui '+' vir toename en '-' vir afname aan.**

NR.	BEWERKINGS	BEDRAG
Foutiewe netto wins voor belasting		**4 918 950**
(i)	**Ouditfooie**	+ 123 600 ✓✓ Geen deelpunte
(ii)	**Rente op lening** 4 028 000 ✓ – 3 755 000 ✓ of 4 028 000 een punt + (420 000 – 4 175 000) een punt	– 273 000 ☑#
(iii)	**Huurinkomste** twee punte: geen deelpunte) (5 500 – 750) 4 750 ✓✓ x 2✓ Wees bedag op verskillende metodes (77 000 x 4/14) een punt 22 000 – 3000 = 19 000 een punt x 2 een punt ÷ 4	– 9 500 ☑#
(vi)	**Inkomstebelasting** (1 200 000 + 85 250) moet voorlopige belasting + bedrag verskuldig	✓ ☑# – 1 285 250
Netto wins na belasting		3 474 800 ☑ een deel korrek

12

bewerking en -teken of aanvaar gebruik van hakies
Totaal moet die NW bedrag insluit

1.3 **Behoue inkomste**

-1 P (geen besonderhede) * hakies om volpunte te verdien

Saldo aan begin	
Netto wins na belasting sien 1.2	3 474 800☑
Aandele teruggekoop ignoreer bewerkings	(78 000)✓☑*
Dividende vir die jaar ignoreer bewerkings	(1 170 000)✓☑*
Saldo aan einde	**3 240 000**

5

Soek jy 'n fantastiese tutor? www.teachme2.com/matriek

JIMO BPK.
STAAT VAN FINANSIËLE POSISIE OP 30 JUNIE 2021

Syfers word NIE in die gearseerde gedeeltes verwag NIE.

BATES	
NIE-BEDRYFSBATES	
Vaste bates	
Finansiële bates	
BEDRYFSBATES	**8 700 000**
Voorrade 4 198 500✓+ 675 500 ☑ - 14 000✓✓ sien 1.1	4 860 000 ☑*
Handels- en ander ontvangbares (3 668 810 ✓ + 8 000 ✓ + 123 600✓ + 11 000✓) ouditfooie oordrag	3 811 410 ☑*
Kontant en kontantekwivalente balansseersyfer/ aanvaar negatiewe bedrag	28 590 ☑
TOTALE BATES Sien E+L **12**	16 762 000 ☑
EKWITEIT EN AANSPREEKLIKHEID	
AANDEELHOUERSBELANG (1 800 000 ✓ x 540/100 ✓) of R5,40	9 720 000 ☑* Moet NBW gebruik
Gewone aandelekapitaal moet balanseersyfer wees	6 480 000☑
Behoue inkomste **4**	**3 240 000**
NIE-BEDRYFSLASTE	3 842 000
Verbandlening (3 755 000 ✓ + 273 000 ☑) – 186 000 ✓✓ sien 1.2 (ii) **5**	3 842 000 ☑*
BEDRYFSLASTE (8 700 000 – voorrade) /1,2 OF H&AO + K&KE/1,2	3 200 000☑☑
Handels- en ander betaalbares (1 253 000 ✓ + 9 500 ☑ + 11 000 ✓– 14 000✓ sien voorrade huurinkomste 1 400 x10	1 259 500 ☑*
Aandeelhouers vir dividende Sien1.3/gegee	1 170 000☑#
Huidige deel van lening Sien NBL	186 000 ☑#
SAID: Inkomstebelasting	85 250 ✓#
Oortrokke bankrekening balanseersyfer	499 250 ☑
TOTALE EKWITEIT EN LASTE **12**	16 762 000 ☑*

inspekteer as ingesluit by H&BB
-1 vreemde items maks -2 aanbieding -1

* een deel korrek

33
*

TOTALE PUNTE	55

Soek jy 'n fantastiese tutor? www.teachme2.com/matriek

VRAAG 2

2.1 Gewone-aandelekapitaal-nota op 28 Februarie 2021

800 000	**Gewone aandele aan die begin**	6 400 000 ✓
100 000	**Nuwe aandele uitgereik** balanseersyfer Moet terugkoop aftrek	1 250 000 ☑
(30 000) ✓	Terugkoop 30 000 aandele teen R8,50☑#	(255 000) ☑# Een deel korrek Moet nie 36 000 aanvaar
870 000 ✓	**Aandele aan die einde van die jaar**	**7 395 000**

6

2.2 Bereken die volgende finansiële aanwysers op 28 Februarie 2021:

% bedryfsuitgawes op verkope

BEWERKINGS	ANTWOORD
458 600 / 7 293 000 x 100* Kontroleer noemer / teller	20% ✓☑ een deel korrek

2

Dividend per aandeel

BEWERKINGS	ANTWOORD
(geen deelpunte) 162 000/900 000 18 sent ✓✓ + 22 sent ✓ OF 0,18 + 0,22 18s twee punte: 162 000 / 900 000 + 22s een punt: 191 400 / 870 000 sien hieronder & Geen punt vir noemer as dieselfde syfer gebruik is vir interim en finale dividend As geweegde gemddeld gebruik word 162 000 + 191 400 (twee punte) / 861 666,6 = 353 400 (een punt) / 861 667 *(een punt) moet nie aanvaar nie geen metode punt &* *(162 000 + 191 400) / 870 000 = 40,6 sent x* *(162 000 + 191 400) / 900 000 = 39,3 sent x* *162 000 + 191 400) / 885 000 = 39,9 sent x*	40 sent ☑ & &Bewerkings moet gekontroleer word. Ken slegs m punt toe as die korrekte metode gebruik is maw verskillende noemers en tellers vir interim & finale DPA (bv. 900 000 & 870 000)

4

% opbrengs op gemiddelde aandeelhouersbelang

BEWERKINGS	ANTWOORD
985 500 ✓ / ½✓ (6 450 000✓ + 8 038 100✓) x 100* Kontroleer nommer / teller	13,6% ☑ een deel korrek bereken as 'n %

5

* X 100 tel nie vir een deel korrek nie

Soek jy 'n fantastiese tutor? www.teachme2.com/matriek

2.3 KONTANTVLOEISTAAT VIR DIE JAAR GEËINDIG 28 FEBRUARIE 2021

Syfers word NIE in die gearseerde gedeeltes verwag NIE.

Vir die gebruik van omgekeerde tekens, maak seker dat slegs een opsie deurgans gebruik word

KONTANTVLOEI VAN BEDRYFSAKTIWITEITE	**1 180 000**
Kontant gegenereer van bedrywighede	
Rente betaal	
Belasting betaal (1 350 000 – 985 500) een punt (35 900✓ + 364 500 ✓ + 29 100✓) Wees bedag op omgekeerde tekens, gebruik van hakies of grootboekrek. formaat	(429 500) ☑*
Dividende betaal (115 300 + 162 000) OF: 115 300 + 353 400 – 191 400 Wees bedag op omgekeerde tekens, gebruik van hakies of grootboekrek. Format	(277 300) ✓☑*
6	
KONTANTVLOEI VAN BELEGGINGSAKTIWITEITE	**(1 320 000)**
KONTANTVLOEI VAN FINANSIERINGSAKTIWITEITE	409 000☑*
Aandele uitgereik sien 2.1	1 250 000☑*
Aandele teruggekoop 36 0000 een punt twee m punte 255 000 ☑ + (30 000 ✓ X 1,2 OF 30 000 x R9,70 Sien 2.1 (as R1,20 bo GAP)	(291 000) ☑*
Lening terugbetaal 8	(550 000) ✓☑*
NETTO VERANDERING IN KONTANT EN KONTANTEKWIVALENTE	269 000☑* van bo (BA + BA + FA)
KONTANT EN KONTANTEKWIVALENTE AAN BEGIN	(75 200) ✓☑* een punt as syfer korrek maar geen hakies
KONTANT EN KONTANTEKWIVALENTE AAN EINDE 4	193 800☑*

18

*Een deel korrek en moet korrekte bewerking & korrekte gebruik van hakies aandui;
Indien geen hakies , aanvaar antwoord is 'n invloei van kontant – ken slegs punte toe vir bewerkings;

TOTALE PUNTE	**35**

Soek jy 'n fantastiese tutor? www.teachme2.com/matriek

VRAAG 3

3.1

3.1.1	D ✓ opbrengs op ekwiteit	Aanvaar verstaanbare afkortings
3.1.2	A ✓ likiditeit	
3.1.3	B ✓ hefboom	
3.1.4	C ✓ solvensie	

4

3.2 **FLEXI BPK. EN BROOM BPK.**

3.2.1 **Winsgewendheid:**

Haal aan en verduidelik TWEE finansiële aanwysers om te toon watter maatskappy sy uitgawes meer doeltreffend beheer en daardeur meer winsgewend is. Haal syfers en tendense aan. Deelpunte vir onvolledige / gedeeltelike / onduidelike antwoorde

Enige TWEE finansiële aanwysers (neigings verduidelik) van Broom Bpk met syfers ✓✓ ✓✓
Indien syfers vir Flexi Bpk getoon word, ken punte toe vir die name van die aanwysers (maks 2 punte)

Haal syfers en neigings vir enige twee onderstaande aanwysers

% Bedryfsuitgawes op verkope verbeter / verminder (van 17%) tot 13,6% / met 20% / met 3,4% punte (aanvaar 3,4%)

% Bedryfswins op verkope toegeneem (van 20,5%) tot 24,2% / met 18 % / met 3,7% punte (aanvaar 3,7%)

% Netto wins op verkope toegeneem (van 16%) tot 19,6% / met 22,5%/ met 3,6% punte (aanvaar 3,6%)

Alle aanwysers toon 'n verbetering in winste / uitgawes goed beheer.

4

3.2.2 **Dividende, verdienste en opbrengste:**

Lewer kommentaar op die dividend-uitbetalingsbeleid van Flexi Bpk. Verduidelik waarom dit 'n onverantwoordelike verandering in beleid is. Verskaf TWEE punte. Haal syfers en tendense aan.

Neiging (met syfers) ✓✓ Deelpunte vir onvolldedige / gedeeltelike / onduidelike antwoorde

Antwoorde vir 2 punte vir syfers en neiging:

- Die uitbetaalkoers het verhoog van 59% tot 115% / met 94,9% / 56% punte (aanvaar 56%).
- In 2021 het hulle 'n DPA van 92s uitbetaal in vergelyking met VPA van 80s (maw 12 c van behoue inkomste).
- Alhoewel die VPA verlaag het van 138 sent tot 80 sent (met 58 s) / DPA was 10 sent. meer as verlede (82s tot 92s en die DPA is nou meer as VPA (met 12s / 92s tot 80s).

Verduideliking/kommentaar op besluit ✓✓
Deelpunte vir onvolldedige / gedeeltelike / onduidelike antwoorde

Verwagte kommentaar – enige een geldige kommentaar vir twee punte bv

- Die maatskappy het die behoue inkomste reserwes uitgeput (wat meer effektief gebruik kon word om winsgewendheid te herbou).
- Die maatskappy probeer die aandeelhouers gelukkig hou / probeer die markprys van aandele beïnvloed deur dividende te verhoog / egaliseer dividende oor verskeie jare.

4

Lewer kommentaar op die % opbrengs op aandeelhouersbelang vir ELKE maatskappy. Haal syfers en tendense aan.

Finansiele aanwyser met syfers & tendens ✓ ✓

Flexi Bpk: OOAB verminder van 12,2% tot 7,6% / met 37,7% / 4,6% punte (aanvaar 4,6%)

Broom Bpk: OOAB verbeter van 10.7% tot 14,1%/ met 31.8%/ 3,4% punte (aanvaar 3,4%)

Addissionele kommentaar in elke geval ✓ ✓
Syfers mag ingesluit wees in die verduideliking; daar word nie van kandidate verwag om 'n spesifieke syfer te noem vir die alternatiewe koers; moet nie penaliseer vir foutiewe beleggingskoerse nie (dit kan wissel van 4% tot 14%)

- **Flexi Bpk:** verwys na / vergelyk alternatiewe beleggings bv vaste deposito
- **Broom Bpk:** verwys na / vergelyk alternatiewe beleggings bv vaste deposito

Kommentaar vir slegs 1 punt: (om vir beide maatskappye voorsiening te maak)

- As kandidate slegs vermeerder /.verminder / goed / sleg noem sonder alternatiewe beleggings

4

Soek jy 'n fantastiese tutor? www.teachme2.com/matriek

'n Aandeelhouer voel dat die verdienste per aandeel (VPA) in Broom Bpk. beter as dié in Flexi Bpk. is. Verduidelik hoekom jy met hom saamstem. Haal syfers of berekeninge aan.

Om volpunte te kry, moet VPA vergelyk met waarde van aandele (MP / NBW) vir Flexi Bpk met syfers ✓✓ deelpunte vir onvolldedige/ gedeeltelike/ onduidelike antwoorde
Om volpunte te kry, moet VPA vergelyk met waarde van aandele (MP / NBW) vir Broom Bpk met syfers ✓✓ deelpunte vir onvolldedige/ gedeeltelike/ onduidelike antwoorde

Verwagte antwoorde vir vier punte (twee punte per maatskappy)

- VPA tot NBW is 7,4% in Flexi Bpk en 11,4% in Broom Bpk
- VPA tot MP vir 2021 is 8,1% in Flexi Bpk (80/990) en 10,9% (72/660) in Broom Bpk
- VPA op MP vir 2020 is 7,1% in Flexi Bpk 80/1130) en11,7% (72/615) in Broom Bpk
- Flexi Bpk verdien 80c per aandeel gewaardeer teen 990s/1 081s terwyl Broom Bpk 72s verdien op 'n aandeel met 'n waarde van 660s/632s

OF: Ander vergelykings vir elke maatskappy vir slegs een punt in elke maatskappy

- Flexi VPA verminder van 138s tot 80s terwyl Broom vermeerder van 65s tot 72s
- Flexi VPA is bereken op 'n kleiner aantal aandele (700 000) so dit lyk goed; Broom se VPA is bereken op 'n groter aantal aandele (1 500 000)

4

3.2.3 Aandeelhouding van Bob Yates in beide maatskappye:

Lewer kommentaar op die prys wat deur Flexi Bpk. vir die teruggekoopte aandele betaal is. Verskaf TWEE punte. Haal syfers aan.

Syfers mag verduideliking insluit
Enige TWEE geldige punte (2 punte elk), en tenminste moet een verband hou met 'n finansiële aanwyser met syfer:

- Vergelyk met syfers R13,20 met MP van R9,90 of R11,30
- Vergelyk met syfers R13,20 met NBW van R 10,81 of R11,28
- Vergelyk met syfers R13,20 met enige ander waarde (bv. Gemiddelde uitreikprys)
- Enige ander algemene kommentaar sonder syfers bv. Fondse verskraal (likiditeit) / Bob het sy status gebruik om himself te verryk / MP toon ook 'n afwaartse neiging / geen aanvraag vir aandele / kan die prys verder laat val (ken deelpunte toe vir eenvoudige of onvolledige of gedeeltelike antwoorde).

4

Bereken die aantal aandele wat Bob in Broom Bpk. gekoop het met die geld wat hy uit die terugkoop van sy aandele ontvang het.

BEREKENING	ANTWOORD
150 000 x 13,20 1 980 000 R6,60	300 000 aandele ✓☑ een deel korrek

2

Soek jy 'n fantastiese tutor? www.teachme2.com/matriek

Verduidelik die uitwerking van die terugkoop van aandele op die % aandelehouding van Bob Yates in ELKE maatskappy. Haal syfers en tendense aan.

Kommentaar op % aandeelhouding ✓ in vergelyking met Flexi Bpk met syfers ✓
Kommentaar op % aandeelhouding ✓ in vergelyking met Broom Bpk met syfers ✓
Wees bedag op gekombineerde verduideliking

Flexi Bpk:
Bob was die meerderheidsaandeelhouer (51%)
Hy het nou slegs 40,5% van die aandele (283 500 / 700 000) so hy verloor sy meerderheidsstatus

Broom Bpk:
Bob het 41,8% van die aandele 460 000 + 300 000
Hy het nou 50,7% van die aandele (760 000 / 1 500 000) sien 3.2.3
Hy is nou meerderheidsaandeelhouer (of gebaseer op die berekeninge in 3.2.3)
OF: Daar was geen terugkoop van aandele in Broom Bpk nie, so dit sou nie sy % aandeelhouding wat 41,8% was raak nie (twee punte)
OF: Aangesien hy 300 000 aandele in Broom Bpk gekoop het, is hy nou die meerderheidsaandeelhouer (50,7%).

4

3.2.4 Finansieringstrategieë en finansiële hefboom:

Verduidelik die besluite wat die direkteure van Broom Bpk. geneem het, en hoe dit die maatskappy sal bevoordeel. Haal syfers aan.

Enige EEN besluit✓ Syfer✓
Verduideliking van voordeel ✓✓ ken deelpunte toe vir gedeeltelike/ onduidelike / onvolledige antwoorde

Verhoog aandelekapitaal met R2 640 000 of (400 000 aandele) **OF**
Verminder lening met R400 000 **OF**
Netto toename van R2 240 000 tot totale kapitaal aangewend

Verduidelik EEN voordeel (twee punte):

- Alle fondse gegenereer is spandeer op blywende items (vaste bates) wat toekomstige fondse kan genereer.
- Verminder skuld/ekwiteit /verminder skuld/(lae risiko)/ verbeter kredietwaardigheid in toekoms
- Verbeter % opbrengs op gemiddelde kapitaal aangewend

2

Verduidelik hoe die besluite wat deur Flexi Bpk. geneem is, die risiko en finansiële hefboom van die onderneming beïnvloed het. Haal TWEE finansiële aanwysers aan. Haal syfers en tendense aan.

Twee finansiële aanwysers (met syfers) ✓✓ ✓✓

- Skuld/ekwiteit verhoog van 0,4 : 1 tot 1,1 : 1 met 0,7 : 1
- OOTKA verminder van 16,1% tot 10,2% / met 36,6% / met 5,9% punte (aanvaar 5,9%).

Verduidelikings kan gekombineer word met syfers of apart, beide risiko en hefboom moet genoem word. Ignoreer % OOAB (moet nie straf nie).
ken deelpunte toe vir gedeeltelike / onduideliker / onvolledige antwoorde

- Hoë risiko agv verhoging in lening
- Ondervind negatiewe hefboom (OOTKA is laer as rentekoers van 13%)

6

TOTALE PUNTE	40

Soek jy 'n fantastiese tutor? www.teachme2.com/matriek

VRAAG 4

4.1 **Verduidelik waarom 'n weerhouding-van-mening-ouditverslag vir 'n maatskappy se reputasie sleg sou wees. Verskaf TWEE punte.**

deelpunte toe vir gedeeltelike/ onduidelike / onvolledige antwoorde

PUNT 1 ✓✓	• Dit toon dat daar iets ernstig fout is met die finansiële state. • Die maatskappy en sy resultate kan nie vertrou word nie/ skep 'n slegte indruk of publisiteit. • Dit kan die markprys op JEB negatief beïnvloed.
PUNT 2 ✓✓	• Verminderde aanvraag vir aandele/ verloor potensiele beleggers/ bestaande aandeelhouers sal hulle aandele wil verkoop. • Swak bestuur en kontrole van interne prosesse / onbekwame bestuur/ bevraagteken die integriteit van die direkteure. • Verskaffers en klante sal elders gaan kyk/ krediteure mag dalk nie meer krediet toestaan. • Banke/ finansiële instellings mag dalk nie lenings goedkeur nie.

4

4.2 **Een van die belangrikste besluite wat aandeelhouers op die algemene jaarvergadering (AJV) moet neem, is om direkteure aan te stel wat op die raad moet dien.**

Verduidelik waarom hierdie verantwoordelikheid aan die aandeelhouers gegee is.

Verwagte antwoorde: ✓✓ deelpunte vir onvolledige/gedeeltelik/ onduidelikee antwoorde
Wees bedag op alternatiewe geldige antwoorde

Enige EEN geldige antwoord bv.
- Skeiding van eienaarskap (aandeelhouers) van bestuur (direkteure)
- Die aandeelhouers is die meerderheidsbeleggers maar kan nie almal by die maatskappy werk nie.
- Hulle sal direkteure moet aanstel om die maatskappy te bestuur
- Hulle het hulle beleggings aan die direkteure toevertrou.

2

As jy 'n aandeelhouer was, watter faktore of eienskappe sou jy wou uitvind oor direkteure vir wie jy sou stem? Verduidelik TWEE punte en gee 'n rede vir ELK.

6

Verduideliking kan ingesluit wees by rede/Sommige verduidelikings kan die rede wees.

VERDUIDELIKING Enige TWEE✓✓ ✓✓ Twee aparte en verskillende punte Enkelwoord antwoorde aanvaarbaar	**REDES** Enige TWEE ✓ ✓ Enige TWEE verskillende redes (nie noodwendig verbind aan die verduidleiking)
• Integriteit / eerlikheid /eties / moreel /stel goeievoorbeeld / werketiek • / verantwoordelik / geen konflik van belange / geen beskuldigings van nepotisme • Skoon misdaad rekord • Goeie kwalifikasies / lid van professionele liggaam / bestuurs-vaardigehede /bekwaam / goeie oordeel / kommunikasie vaardighede • Innoverend / kreatief • Ervaring in gebied / goeie rekord / verwysings / bewus van beleide. • Op datum met huidige neigings / voortgesette professionele ontwikkeling • Samewerking / goeie spanspeler • Deursigtigheid & verantwoordbaarheid (gewoonlik beoordeel na afspraak, tensy gemeld in record)	• Die aandeelhouers het hulle vertrou met hulle belegging. • Hulle benodig kundigheid om die maatskappy reg te bestuur. • Maatskappy kan nie agter raak in globale mark nie • Werknemers / aandeelhouer sal direkteur respekteer / vertroue in hulle vaardighede. • Moet as ambassadeur vertroue he in maatskappy/ moet alle partye hanteer.

Soek jy 'n fantastiese tutor? www.teachme2.com/matriek

4.3

'n Onlangse nuusberig het aangedui dat 'n tender om toerusting ter waarde van R20 m. aan 'n groep privaat hospitale te verskaf, aan 'n groot maatskappy, Baxco Bpk., toegeken is. Die verslag beskuldig die HFB (hoof finansiële beampte) van daardie maatskappy dat hy R2 m. kontant aan die HUB van die hospitaalgroep betaal het.

As 'n aandeelhouer, verduidelik wat jy op die AJV sou sê. Verskaf TWEE punte.

TWEE geldige en verskillende punte ✓✓ ✓✓

deelpunte vir onvolledige / gedeeltelike antwoorde

Wees bedag op alternatiewe geldige antwoorde

- Dit blyk ‘n duidelike geval van korrupsie te wees/'n onderduimse ooreenkoms wat nie normale tenderprosedures gevolg het nie/ omkoop betrokke/ oneties en onwettig.
- Die HFB se aksies moet ondersoek word en toepaslike dissiplinêre stappe moet geneem word (misbruik sy invloed / gesag / stel kriminele prosedures in / regsaksies/ dagvaar/ aankla. (Slegs 1 punt vir ontslag / afgedank / vervang).
- Ondersoek verder om te verseker dat kriminele aktiwiteite nie na ander dele van die maatskappy ingesypel het nie.
- As die direkteur se integriteit gekompromitteer is, sal dit die reaksie van die publiek en klante beïnvloed.
- Dit sal die aandeleprys en die winste raak (beeld van die onderneming).
- Bekommernis oor toegang tot groot kontantbedrae / swak interne beheer.

4

4.4

Verwys na die vraestel vir die uittreksel van die webtuiste en Direkteursverslag van 'n groot Suid-Afrikaanse maatskappy.

Na jou mening, verduidelik waarom hierdie groot maatskappy dit nodig gevind het om hierdie beleid te implementeer. Verskaf TWEE punte.

TWEE geldige en verskillende punte ✓✓ ✓✓ deelpunte vir onvolledige / gedeeltelike antwoorde
Wees bedag op alternatiewe geldige antwoorde

- Misdaad is 'n groot probleem in hierdie land en mense is bang om na vore te kom en die misdaad aan te meld aangesien hulle bang is dat hul lewens in gevaar gaan wees; beskermingsbeleid mag hulle aanmoedig om aan te meld
- Die maatskappy spreek dit aan in sy beleid sodat mense besef hulle is ernstig in die bekamping van misdaad.
- Die maatskappy wil die onwettige optrede ontdek voordat die pers dit blootstel/ raak maatskappy negatief
- Dit kan ook voorkom of verminder dat mense verkeerd optree aangesien mense bewus is van hierdie beleid / dopgehoue word / aangemeld word / oortreders moet aangemeld word.
- Hierdie is deel van goeie bestuur of in ooreenstemming met King Kode / verbeter reputasie van maatskappy / voldoen aan beleid / kwaliteit van bestuur.

4

TOTALE PUNTE	20

TOTAAL: 150

Kopiereg voorbehou